

KIS HAV

ÁRVA CZICZA. (Lásd a 394. lapon.)

ELSŐ UTAM A TENGEREN.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Vége.)

MIKOR egy kicsit utána számitottam, szinte magam is csodálkoztam, mert azt sütöttem ki, hogy több mint esztendeje, amióta elszakadtam hazulról. Egy esztendő nem éppen nagyon sok idő annak, aki otthon egyforma kényelemben, kellemesen édegél; de nagy idő annak, aki szüntelen, nap nap mellett idegen világban bolyg és jóformán egyszer sem hajtja le a fejét igazi, csöndes pihenésre. Én pedig úgy voltam. Az igaz, hogy nem vált káromra csöppet sem. Sőt éppen ellenkezőleg: egy napon olyan fölfedezésre bukkantam, hogy félig boszankodtam, félig nevettem rajta. A ládában tudni illik volt egy öltözet régi ruhám, melyet otthon ünneplőre viseltem. Ezt azért hoztam magammal, hogy, ha netalán valahol partra szállunk és valamely városban nem mint hajós inas akarok járni-kelni, hát legyen hozzá való ruhám. Nem került rá a sor egyszer sem; csak mikor most már haza felé közeledőben voltunk, akkor jutott eszembe, hogy felpróbálom a régi ruhámat, hadd lássam, milyen leszek majd ismét, ha egy kis időre szabadságot kapok a hajóról.

Felpróbáltam tehát — azaz inkább csak akartam. Mert abból biz én ugyan-csak kinőttem. Mintha valami kis öcsém ruháját vettem volna kölcsön. A nadrág a bokáig sem ért, a kabátom ujjai alig könyökig s majd szétrepedt a hátamon, amint magamra akartam erőltetni. Nagyot nevettem magamon, amint egy

kis kézi tükörben megnéztem magamat. Eszembe jutott, milyenek láttam magamat otthon a tükörben; bizony alig hasonlítottam enmagamhoz. Magasra nyultam, izmos, csontos ficzkó lettem, az arczom meg olyanra vált, mint a szerecsené, mert eső verte, szél kifujta, forró nap pörkölte s az mind nem volt ártalmára. Éreztem, hogy valóságos óriás vagyok ahhoz képest, amilyen akkor voltam, mikor a hajóra kerültem. Az igaz, hogy most már nem is ijedtem meg, ha a nehéz kötelet köllött emelni, huzni, a vas macskát vonszolni, az óriási vitorlát erős szélben megfogni, össze hajtogatni. A kötél-hágcsón, árbocz-rudakon úgy másztam, mint hajdan otthon a kényelmes lépcsőn, a hajó pedig inoghatott, tánczolhatott kedvére, oly biztosan sétáltam rajta, mint otthon a szobában. Észre sem vettem, hogyan történt, de lassan egész tengerész vált belőlem, ámbár persze akkoriban mégis csak keveset tudtam még abból, ami a tengerész igazi tudománya. De annyit már tudtam, mint a többi pajtásaim és Dani ugyan ki nem fogott volna rajtam többé.

De akármennyire megváltoztam is, annyira nem változtam meg, hogy ne kívánkoztam volna haza jó szüleimhez, testvéreimhez. No meg ha bele szoktam is a hajós életbe, eszembe jutott, mennyi jóval éltem én otthon. Akkor, mikor még otthon voltam, nem tudtam megbecsülni; de bezzeg tudtam most, mikor egy-egy darab száraz kétszersültön vagy kegyetlenül sós páczolt huson rágódtam. Azt meg, hogy mi az ozsonna, a jó gyümölcs, befőtt, friss sütemény, már jóformán csak úgy

emlegettet-
got. Hát
duzzogó
néha kor
szüljek a
módomba
szolgálat
időben.

Ilye
ezen az
esemény
tét éjsza
nyire ser
uralkodo
zott s
fekete fe
a nagy
tunk? P
véljük,
vakító v
fölkött. N
dörgött,
olyan fo
nagy égi
kadtan,
zetén, a
beszédre

A h
tam ott
amikor f
Egyszer
marjában
vagy ál
világosa
keresztr
zöldes fé
lapon.) K
natig ra
lett, min

emlegettem, mint valami mesebeli dolgot. Hát még ha eszembe jutott, milyen duzzogó kedvem támadt otthon, ha néha-néha korán kellett fölkelnem, hogy elkészüljek a leczkémnel. Most nem volt ám módomban válogatni, ki kellett állani szolgálatra éjjelkor is, akármilyen itéletidőben.

Ilyen éjjeli szolgálat idején történt ezen az utamon az utolsó sajtáságos kis esemény is, amelyre emlékezem. Koromsötét éjszaka volt, annyira, hogy két lépésnyire sem lehetett látni. Teljes szélcsend uralkodott, a tenger mégis erősen hullámzott s hánytavetette a hajót. Vastag fekete felhő borította az eget, amit persze a nagy sötétségben, ugy-e, nem láthatunk? Pedig láttuk, vagy legalább látni véltük, mikor egyszer-egyszer hirtelenül vakító villogás cikázott végig a fejünk fölött. Nem volt az valóságos zivatar, nem dörgött, nem csapott le a villám, de mégis olyan fojtó volt a levegő, mint aminő nagy égi háboru előtt szokott lenni. Lanakadtan, kedvetlenül ögyelegtünk a földéleten, akiknek ott dolgunk volt; még beszédre sem volt kedve senkinek.

A hajó párkányához dülve, álldogáltam ott és unottan vártam az időt, amikor fölvaltának és pihenőre térhetek. Egyszerre azonban össze rezzentem s hamarjában azt sem tudtam, ébren vagyok-e vagy álmodom. De mégis! — egészen világosan láttam, hogy az első árbocz keresztrudjának vashegyü végén halvány zöldes fény villant ki. (Lásd a képet a 388. lapon.) Kicsiny láng volt és csak pár pillanatra ragyogott, aztán szétpattant, elfoszlott, mint a napfényben csillogó szappan-

buborék. Valóságos fény volt, abban nem lehetett kétség, mert megláttam világánál a vitorla egy részét is, és amint a hajó oldalt lengett, a tenger vizében is feltűnt egy pillanatra a láng vissza verődése. De mire valamit gondolni tudtam volna, a fény már eltűnt, megint koromsötétség volt körös-körül. Ilyesmit még soha sem láttam s álmélkodva kiáltottam fel:

— Csodálatos! Mi volt az?

Az öreg Péter éppen közel állt, ő is látta és titokzatos hangon szólt felém:

— Hogy mi volt az? Rosz jel, nagyon rossz jel!

— Abból még semmit sem tudok. Minek a jele?

— Annak, hogy baj fog érni. Az semmi más, mint tengeri szellem, aki itt kísért a mi hajónkon... valami szerencsétlenül járt hajósnak a lelke, aki nem tud megnyugodni a nedves sirban és előjött, hogy társakat kerítsen magának.

Kissé megborzongtam, de már annyit mégis megtanultam, hogy ne nagyon bizzam a vén matróz tengeri babonáiban.

— Nem igen lesz az úgy, Péter bácsi, mondám. Nem lehet az.

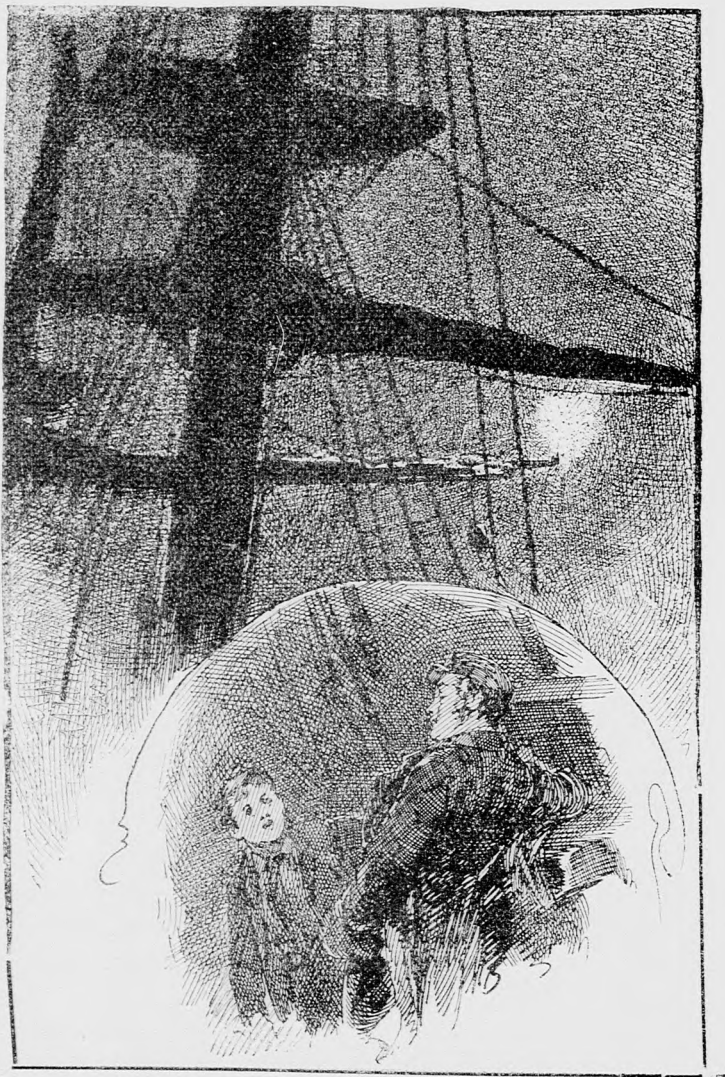
— No hiszen még csak az kellene, hogy valaki ne higye és ezzel a hajónkra haragítsa a veszedelmes kísértetet! Akkor el sem hagy többé, míg le nem ránt magával a mélységbe. Oh! Tessék! Nem megmondtam!

S éppen ekkor újra kigyult a fény, most a rud másik végén. Megrezzentem, de azért hinni mégsem hittem.

— Furcsa... nagyon furcsa... de lássa, Péter... én mégis azt hiszem, hogy annak valami más magyarázata van.

— Azt nagyon jól hiszed, szólalt meg ekkor a hajó-hadnagy, kit a nagy

sötétségben észre sem vettünk. Bolondság, amit a vén Péter beszél.

FÉNY VILLANT KI. (Lásd a 387. lapon.)

— Jól van no, hadnagy uram, tudom én, amit tudok.

— Tud frányát, öreg! Kötéllel, vas-macskával, vitorlával, evezővel nagyon

jól bánik
annak jó
babonáit

— E

hát ne hi
és odább

A ha

— E

tünetmény

Alig
kigyult a
a termés
féltem vol
neki és ki
sam. Még
aztán vég
a hadnagy
attól fogv
gást. Bosz

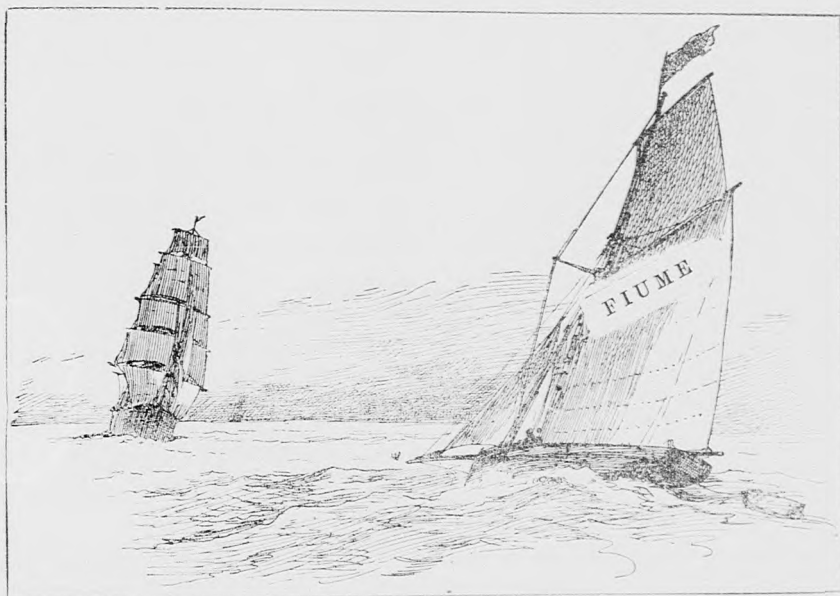
jól bánik el, és ha erre tanítja a fiukat, annak jó hasznát is veszik. De már a babonáit ne verje beléjük.

— Hát' iszen ha nem akarják hinni, hát ne higgyék! szólt az öreg neheztelve és odább ment.

A hadnagy pedig hozzám fordult:

— Ez a fény egy ritka s érdekes tünemény, de nincs benne semmi csodá-

latos. Érezheted, mily fojtó, nyomasztó a levegő. Nehéz felhők lebegnek fölöttünk, a lég tele van villamossággal s egészen tisztán megmagyarázni nem bírjuk ugyan, de azt tudjuk, hogy a vas rud sok villamosságot gyűjt magába s ez ki-kipattan. Még látni fogjuk nehányszor, míg meg nem ered az eső és le nem vezeti a villamosságot a tengerbe.

EGY KIS BÁRKA KÖZELEDETT. (Lásd a 391. lapon.)

Alig mondta ezt, csakugyan ismét kigyult a fény. Most már, midőn sejtettem a természetes magyarázatát, nem hogy féltem volna tőle, hanem inkább örültem neki és kíváncsian lestem, hogy újra lássam. Még egyszer-kétszer láttam is, de aztán vége lett, mert bekövetkezett, amit a hadnagy mondott. Megeredt a zápor s attól fogva hiába lestük a villamos ragyogást. Boszantottuk is az öreg Pétert:

— Ugy látszik, a tengeri szellem fél az esőtől. Ugy-e azért, mert a sós tengerivizhez vannak szokva, az esővíz pedig édes?

Az öreg boszusan ment odább, de nem hagyta a babonáját.

— Jól van, jól, dörmögte. Hiszen a tiszt urak mindent olyan bölcsen kiolvasnak a könyvekből. Csakhogy nincs ám minden megírva a könyvben!

És ebben igaza volt a vén hajósnak, annyira, hogy alig pár percczel később már ő beszélt büszkén. Mert csak kis idő mult az utolsó titokzatos fény ellángolása óta, mikor a hajó hirtelen megrázkódott és minden izében recsegett, ropogott, mintha valami sziklába akadt volna belé. Féltre dőlt, hogy majd felfordult s alig birtunk a lábunkon megállani.

Nagy rémület támadt a hajón. Akik aludtak is, mind fölriadtak és szaladtak föl a földélzetre. Ott termett a kapitány is és kérdezte a hadnagytól, kormányostól, mi történt? Egyik sem tudta.

— Ki kell vetni a mérő önt, talán sziklás helyre tévedtünk, parancsolá.

Megtették, leeresztették a mérő zsinórra kötött nehéz óndarabot; de akár-mely oldalról próbálták is, mindenütt nagy mélységre sülyedt. Nem volt ott semmiféle szikla, melybe bele ütközhattünk volna.

— Ez már furcsa! mondogattuk. Mi volt hát?

— Tudom én! szólt az öreg Péter. De hát amit én mondok, azt nem hiszik. Pedig itt a veszedelem, előre megmondtam.

Azt hiszem, sokan voltak a legények közt, akik most már hittek neki és elváltak rá készülve, hogy mindjárt el fog sülyedni a hajónk. A kapitány nem hallgatott rá, hanem a hadnaggyal maga ment le a hajó fenekébe, nekem pedig megparancsolta, hogy a lámpást vigyem előtök. Bejártuk a hajó legalsó zugait, de nem találtunk semmit.

— Nincsen semmi baj, szólt a kapitány. Nem ütköztünk bele sziklába, a

hajó sem kapott léket, viz sem tódul be. Nyugodtan mehetünk tovább.

Haladtunk is szépen, meg is virradt és nem történt semmi bajunk. Az öreg Péter és hivei mind hiába várták, hogy mikor fogunk már elsülyedni. Lassanként aztán ők is bele nyugodtak, hogy hát még sem fogunk elsülyedni, ami kár is lett volna, mikor már közeledtünk hazánkhoz. De a kapitány és a hadnagy napokig vitakoztak: mégis mi lehetett az, ami úgy megrázta a hajónkat? Végre a kapitány így szólt:

— Nem lehetett más, mint tenger alatti vulkán kitörése, mely fölhatott a víz színéig. És éppen akkor haladtunk el fölötte. Jó szerencse, hogy nem volt nagyon erős, nem fordította le a mélységbe hajónkat.

Ennek bizony mindnyájan örültünk és tul levén a veszedelmen, napról napra jobb kedvünk támadt, amint gyorsan közeledtünk haza felé, végre pedig megpillantottuk a szárazföldet, ahol ki is fogunk kötni.

Megpillantottuk és bizony nem csak én magam ujjongtam az örömtől. Most már csak órák szerint számítottuk, mikor szállunk partra kedves hazai földünkön, hogy egy kis időre magunk is fölcsapjunk szárazföldi patkányoknak, amint mi tengerészek azokat csufoljuk, akik nem hajós emberek.

De a szél még utóljára is megré-fált, bizonyosan azért, hogy közvetlenül a kikötés előtt még egy hasznos tengerészi erényben legyen módom a gyakorlatra: a csöndes türelemben. Mert mikor már egészen közel voltunk, hirtelen olyan erős el-

lenkező s
a kikötő
kellett v
ujra mess

Ez
csöndes
kozva né
vén Péter
—
Ott jön a
Megpilla

Egy
lől (Lásd
hajtvá a
mulva ot
a gazdán
tunk a h
üdvözült

A k
a hajónk
a kapitá
sal, a le
szönt. É
láthatott
nem is i
nyal ber
tak, mert
denféle j
volna mé
vele, mer
leimről, k

Dél
hirtelen
parancso
gonyt. M
töbe. Azt

—
mert am
és Dani;

lenkező szél támadt, hogy lehetetlen volt a kikötőbe behajóznunk, sőt horgonyt kellett vetnünk, hogy a szél ki ne vigyen újra messze a sik tengerre.

Ez bizony nem volt mulatságos, de csöndes megnyugvással viseltük. Vágyakozva néztünk a part felé s egyszerre a vén Péter megszólalt:

— No, legalább hallunk egy kis hirt. Ott jön a gazdánk, ismerem a kis bárkát. Megpillantott a partról és meglátogat.

Egy kis bárka közeledett a part felől (Lásd a képet a 389. lapon) gyorsan hajtvá a neki kedvező szélről. Rövid idő múlva ott termett mellettünk s csakugyan a gazdánk jött benne. Mindnyájan kiálltunk a hajó szélére és nagy éljenzéssel üdvözlöttük a hajó tulajdonosát.

A következő perczben már fönt volt a hajónkon és barátságosan kezét fogott a kapitánnyal, hadnaggyal, kormányossal, a legénységnek pedig szívesen köszönt. Én leghátul álltam, nem is igen láthatott, de talán rám sem ismert és nem is igen gondolt reám. A kapitánnyal bement a kabinba és ott tanácskoztak, mert a kapitánynak persze sok mindenféle jelenteni valója volt. Szerettem volna mégis, ha én is beszélhettem volna vele, mert bizonyosan tud valamit a szüleimről, kikről oly rég nem hallottam hirt.

Dél felé járt az idő, mikor a szél hirtelen megfordult. A kapitány kijött s parancsot adott, hogy szedjük fel a horgonyt. Most már bevitör láztunk a kikötőbe. Aztán hozzám fordult:

— Te pedig szedd össze a holmidat, mert amint beérünk, partra szálltok: te és Dani; mondd meg neki.

Ugy is volt. Dehogy feledkezett meg rólam kedves jó öreg gazdám, ki oly jó barátja volt atyámnak. Amint kikötöttünk, hozzám jött és megölelt.

— Hallottam, hogy derék tengerész lett belőled. Öröme telhetik benned szüleidnek. Még ma haza még pár heti szabadságra. De előbb Danival együtt nálam ebédeltek.

Az volt csak a kellemes ebéd! Esztendő multával először ültem igazi terített asztalnál, biztos szárazföldön; s nem régi, besózott hus, kemény kétszersült, hanem mindenféle jó friss étel párolgott előttünk. (Lásd a képet a 392. lapon.) S a kedves jó öreg egyre biztatott, hogy csak lássunk hozzá. No, nem sok biztatás kellett nekünk.

Délután jó gazdám kikisért a vasut-hoz, beültetett a kocsiba és másnap Budapesten voltam, hol szüleim, testvéreim ölelő karjai fogadtak. Nevettünk, könyeztünk örömmünkben, boldogok voltunk mindnyájan.

— Hogy megerősödött a ficzkó! Milyen legény lett! szólt az apám elégedetten.

— De hogy elsült! Valóságos szerccsen! mondá anyácskám mosolyogva.

Otthon aztán bőséges kárpótlást találtam a sok fáradtságért, tengeri viszontagságért. Eleinte ugyancsak jól is esett, nem cseréltem volna egy kis királlyal sem. De lassanként megelégettem, unalmasnak is találtam és vissza kíváncsoztam a tengerre. Meg is jött az ideje és vissza tértem a hajóra.

Azóta sokszor és sok felé megjártam a tengert. Voltak sokféle kalandjaim és meglehet, hogy egyszer valamikor majd

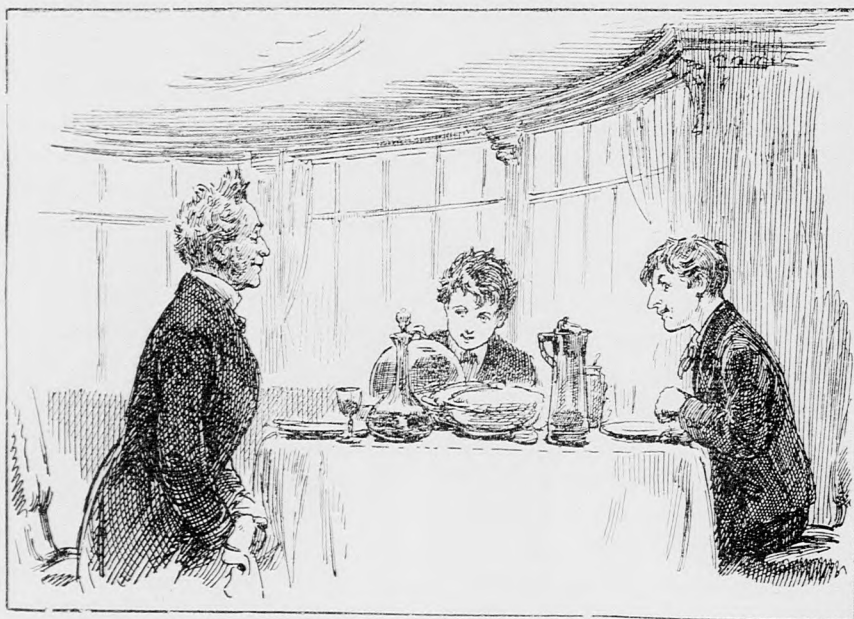
azokat is leírom. Most nem akartam egyebet leírni, mint első utamat, amelyen megismerkedtem a tengerrel. Aki figyelemmel elolvasta, talán szintén megismerkedett vele egy kicsit és kedvet kap hozzá, hogy úgy tegyen, mint én. Már én mint régi tengerész csak azt mondom:

— Tengerre, magyar fiuk!

A LEGNAGYOBB GYERMEKBARÁT.

(Képpel a 393. lapon.)

JÓ GYERMEKNEK sok a jó barátja. Nem a vig játszó társakat értem, hanem a komoly öreg embereket. A nyájas, kedves gyermek, aki illedelmes, dolgát szorgalmasan és vidáman végzi, azt fogja tapasztalni, hogy neki mindenki jó barátja, mindenki dicséri, buzditja és ha csak lehet jutalmazza is.

JÓ FRISS ÉTEL PÁROLGOTT ELŐTTÜNK. (Lásd a 391. lapon.)

Hanem, sajnós, nem minden gyermek jó gyermek! Vannak vásott, hanyag, durczás gyermekek, s már ezek kevesebb jó baráttra találnak. Nem is csodálom, mert mi van szeretni való a vásott fiuban, durczás, lusta leányban? És az ilyenekből aztán szerencsétlen emberek válnak, ha csak nem akad, aki megszánja őket és türelemmel fáradoz, hogy elvezesse őket a jó ösvényre, ahol aztán boldogulhatnak és jóra való emberré válhatnak.

Szerencsére vannak ilyen türelmes, nemes lelkü emberek, még pedig nem csak a szülék, hanem a tanárok és tanítók között is. És mindannyinak egy nevezetes jó ember mutatta a példát, az, akit a világ áldva emleget, mint a legnagyobb emberbarátot. Méltó, hogy minden gyermek ismerje nevét, mert e nagy felebaráti szívü ember példájának köszönheti sok, sok megtévedt gyermek, hogy meg-

(Folytatása a 394. lapon.)

A LEGNAGYOBB EMBERBARÁT. (Lásd a 392. lapon.)

(Folytatás a 392. laphoz.)

menthették a veszedelemből, melybe roszaságával indult.

Régen, száz esztendővel ezelőtt élt az a hirneves férfiu és *Pestalozzi* volt a neve. Tőlünk jó messzire, a szép Svájc bérczes országában élt s egész életét a gyermekeknek szentelte, még pedig főkép a vásott, rosz és szegény elhagyott gyermekeknek. Nem volt valami gazdag ember, sőt vajmi gyakran szükségét is szenvedett. De a szive tele volt jósággal, szeretettel és ezt mind a gyermekek javára fordította. Valamerre járt, minden felé látott szerencsétlen elhagyott gyermekeket vagy olyanokat, kikkel már senki sem akart vesződni gonoszságuk miatt. Ezeket ő felszedte uton-utszélen, eltökélve, hogy jóra való embereket nevel belőlök. Megosztotta velök kenyerét, tanította őket jóra és hasznosra, fáradott, bajlódott. Az emberek pedig eleintén nevétték és gunyolták, de ő azzal nem törődött.

Es lassan-lassan nem nevétték, nem csufolták az emberek. Mert látták, hogy, amit nem hittek lehetőnek, azt a végtelen jóságú gyermekbarát diadalmasan végzi: derék embereket nevel olyan elzüllött vagy rosz gyermekekből is, akiket mindenki elkergetett a kapujából. És látták az emberek, hogy jóság, türelem, fáradság célhoz vezet, hogy az igazi gyermekbarát igazán hive minden gyermeknek, a rosznak csak úgy, mint a jónak. A jónak azért, mert mindjárt öröme telik benne, a rosznak meg azért, mert meg köll menteni. És eljártak hozzá messzi földről, idegen országokból; eltanulták tőle, mit csinál, és a szegény szerény gyermekbarát lett a híres mester, akit azóta mindenütt követnek.

Nemcsak követik, hanem áldva emlegetik; és hogy emlékezete annál inkább fenmaradjon, szobrot is emeltek neki. A szoborra sokan adakoztak a mi magyar

hazánkból is és rajzban be is mutatom nektek, hogy ti is ösmerjétek és tisztelettel emlegessétek a legnagyobb emberbarátot.

ÁRVA CZICZA.

(Képpel a czímlapon.)

*O*H, SAJNÁLLAK tégedet én
Igazán:
Árva lettél, oh te szegény
Kis cziczám!

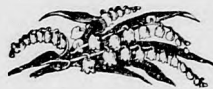
Reá törtek hü anyádra,
Megfogták,
S kegyetlenül a Dunába
Bedobták!

Cziczákat más ki szeretne
Fojtani?
Ti voltatok: Roszsont Ferke,
Vad Laczi!

Hogy is éreztessem ezt én
Veletek?
Mikor cziczám anyja vesztén
Kesereg!

Ha nagy leszek — szavam tartja —
Megverlek,
Kis cziczám meg kikaparja.
Szemetek!

El ne busuld, Miczi hivem,
Magadat:
Amig megnősz, én viselem
Gondodat.

AZ ÉN

kénél, me
hogy tejj
annyira h
elkisért,
csak nag
mivel ke
nyezetté
neki bizo
igazi in
konyhát

Ke

sárga ré
zöldség-t
hogy ele
lett? —

gyurása
konyha
levelek
fordított
egy levé
felé; de
sebesen
ban enn
másik le
szabad-
ben ezt
gára, k
gyurnia

M

bekre.
istálló
Annál
kutyákl

AZ ÉN MUCZIM TÖRTÉNETE.

Kedves Forgó bácsi!

OGY mindenek előtt az elején kezdjem, tudni kell, hogy az én Muczim nem volt egyéb egy kis őzikénél, melyet oly kicsiny korában kaptam, hogy tejjel köllött fölnevelnem. Később annyira hozzám szokott, hogy mindenüvé elkísért, néha még az iskolába is, honnan csak nagy nehezen lehetett haza vinni, mivel kedvessége miatt ott nagyon is kényeztettek és etették édességekkel, melyek neki bizonyára jól estek, oly annyira, hogy igazi inyenczé lett és odahaza néha a konyhát is megdézsmálgatta.

Kedvencz esemegéi közé tartozott a sárga répa és a nyers leves-tészta. Amazt a zöldség-tisztításkor lopta el oly ügyesen, hogy eleinte nem is gondolhattuk, hová lett? — míg föl nem tűnt, hogy a tészta gyurása alkalmával Muczi mindig a konyha körül ólálkodott. Mire a tészta-levelek készen voltak és a szakácsné hátat fordított, a mi Muczink oda lopódzott és egy levél tésztával előbb lassan ment kifelé; de látva, hogy észre vették, nagysebesen kiugrott az ajtón. Ő kelme azonban ennyivel nem érte be, hanem eljött a másik levélért is. Nem nagyon kérdezte: szabad-e, hanem vitte egy őrizetlen perczben ezt is, a szakácsné nagy bosszuságára, kinek természetesen újra kellett gyurnia.

Muczi különösen haragudott a verebekre. Szét is kergette őket, midőn az istálló körül szedegették a zabszemeket. Annál szívesebben ingerkedett a kisebb kutyákkal, bosszantgatta őket s felbök-

döste álmukból, míg azután néha meg nem kergették. Megfogni a legényt azonban sohasem tudták.

Hogy Muczinak már a szarvai nőni kezdettek, volt baja azoknak, akik őt ingerelni merték.

Egyszer éppen gyermektársaság volt nálunk, mely közül egy fiu incselkedett vele; de Muczi nem vette tréfára a dolgot, hanem a szobákon keresztül meghajszolta őt, s már majd utól is érte, midőn a fiu futtában az állat orra előtt az üveges ajtót becsapta. A váratlan akadály azonban Muczinkat egy szikrát sem zavarta meg, mert az üvegen szépen keresztül ugrott és nagyot bámult ennek a csörömpölésén. Szerencsére apró karczolásoknál nagyobb baja nem esett, sőt még haszon is volt benne — nemcsak az üvegesnek, de nekünk is, mert legalább egy időre nem volt kedve öklelődni.

Ha elutaztunk, egy ideig a kocsi után szaladt, de az utca fordulójánál ismét visszatért.

Egy éves korában Muczi a másfél méteres udvarkerítést úgy átugrotta, mintha ott sem volna. Néha elbarangolt a szomszédba., sőt egyszer csak hosszas keresés után a szántóföldekről hozták vissza, még pedig ölben, hol oly rugdalódzást vitt véghez, hogy alig lehetett birni vele.

Nem sokára azután lakást változtattunk s többé nem lehetett a Muczit tartani. Nehéz szívvel kénytelen voltam tőle megválni.

Elvitték egy szomszédos birtokra egy ismerős kisasszonynak, kinek több ily szelid őzikéje volt.

Az egész háznép, főleg a gyermekek, sirva néztek Muczi után. Elemózsianak adtunk neki egy pár almát, miket a kíséző szolgálta el Muczi számára, mert ezt a csemegét különösen nagyon kedvelte. Utközben el is fogyasztotta szépen s ez talán meg is vigasztalta.

Megérkezvén rendeltetési helyére, a kisasszonyt nem lelték otthon. Muczit addig a konyhába vezették, (éppen neki való helyre!) hol a zöldségből rögtön néhány kalarábé-darabot bekebelezett és a cukor-süteményekből is jól bepakolt. A szakács azonban a vendégjogot tisztelte és Muczit csak hagyta, mert tetszett neki is a fürgé fortélyos állatka.

Mint később tapasztaltam, Muczi az ő második urnőjének is annyira megnyerte a tetszését, hogy nem is a többi őzekhez az e célra elrekesztett közös ketreczbe került, hanem a kastély körül szabadon maradhatott. Nem sokára azonban itt is kimutatta a mi Muczink a foga fehérét.

Csakhamar a konyha felé vezető ut lett legjáratosabb ösvénye, és ha ott valami finomabb süteményt készítettek, Muczi azt, régi szokása szerint, jól megdézsmálta szintén, sőt alkalom adtán teljesen el is tüntette; azután pedig ártatlansága teljes tudatában elpárolgott onnan. A szakács pedig nyújtófával üthette a nyomát.

Később annyira otthonos lett, hogy vendégségek alkalmával bement a terembe, ott a csemegés-tálakat észrevétlenül végig szagolta és belőlük lopogatott bővecskén, míg végre épp azon kapták rajta, hogy a csemegés edényt kifordi-

totta és belőle a datolyát és fügét kiszórva, eltüntette. Hogy ezért meg akarták lakoltatni, kapja magát, s a földszintes teremből a nyitott ablakon át egy merész ugrással kipattan. Ily viselt dolgok után a szakács Muczinak számüzetését egyre hangosabban sürgette, míg urnője, a sok alapos panasz miatt, végre elrendelte az őzikének a vadas kertbe való áthelyezését.

Ezen megaláztatás után a Muczi szemlátomást beteges, szomorú kezdett lenni, miért is légváltoztatás végett hegyi levegőre vitték Sárosba, egy nagyobb vadas kertbe, hol piros nyakravalója helyett ezüst-csatos lánczot kapott, melybe a neve bele volt vésve.

Kérdezősködésemre megtudtam később, hogy vadászatok alkalmával a vadászokat mindig figyelmeztették Muczira, melyet nyakravalójáról könnyen föl lehet ismerni, nehogy rajta is lövés essék.

Évek multak azóta, és ha a kisasszony ott tartózkodik és az erdőben sétálva találkozik Muczival, ez azonnal hozzá közeledik és jó kedvét visszanyerő, kezes lesz, a már készen tartott sós kenyeret elfogadja, állja a kedvező simogatást, s aztán furcsa bakugrásokkal ismét elfut az erdőbe, hol társai, barátai és rokonai — ha fér ilyesmi az őzikék szívéhez — tán irigykedve is nézik.

Muczi megemberedvén, még most is él, és habár engem talán már el is felejtett: én őt s azokat a kellemes órákat soha sem fogom elfelejteni, melyeket nekem szerzett.

BARANYAY GIZELLA.

K

A	A
Á	Á
H	I
L	L
M	M
O	O
R	S
T	T
T	U
U	

Az

jobbra eg
narancs é
részt az e
gának; —
alatt visz
az étel m
den jó ha
ki; — 10

JÉG HÁTÁN.

BEFAGYOTT víz jegén,
Ott élem világom én!
Nem is oly rég: e sikon
Himbálóztam ladikon.
Tükörsima most a tó,
Repülni rajt ó de jó!
Milyen pompás, mily dicső —
A lábamnak szárnya nő!

Gyorsan sikló korcsolyán
Szállok a liget taván.
Gyere pajtás utazzunk,
A jég hátán futtassunk!
És ha fel is borulunk,
S havas partra gurulunk:
Hej, oda sem néz neki
Ki a jeget szereti!

KOCZKA-REJTVÉNY.

A	A	A	A	A	A	A	A	Á	Á
Á	Á	Á	Á	G	G	G	G	H	
H	I	I	I	I	K	L	L		
L	L	L	LY	LY	M	M			
M	M	N	N	O	O				
O	O	P	P	R					
R	S	SZ	SZ						
T	T	T							
T	U								
U									

Az első sor feletlőről lefelé és balról jobbra egy híres költő nevét adja; — 2. sor: a narancs és citrom hazája; — 3. sor: ebben vesz részt az ember, ha jókedvet akar szerezni magának; — 4. sor: szeszes ital; — 5. sor: hegy alatt visz el; — 6. sor: egy női név; — 7. sor: az étel mellől el nem maradhat; — 8. sor: minden jó hazafinak drága; — 9. sor: törzsből hajt ki; — 10. sor: egy összetett mássalhangzó.

G Y Á S Z.

Abba a boldog harang-zengésbe,
mely az édes Jézuska jövetelét hirdeti,
bele kondul a bús halotti harangszó,
mely ismét egy kedves olvasó társatok

VÉGHÉLY JULISKÁNAK

elköltözését jelenti, aki, szerető szülei és testvéreinek mély fájdalomára, hosszas és kínos szenvedés után, f. hó 10., életének 13. évében Veszprémben halt meg.

A legigazabb részvétellel osztozkodunk a gyászolók fájdalmában. Áldás emlékezetére!
F. b.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIX. köt. 22-dik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

Keresztapa.

Helyesen fejtették meg: Buzáth Mariska és Jolán, Robitsek Edith, Szigetvári Kálmán és Laczi, Schossberger Leo Gida, Neugebauer Emil, Kornél és Miksa, Redlich Kornél, Szily Irma, Strakovics Malvine és Aranka, Löwy Margit és Zelma, Horváth Ilona, Mangold Irén, Nagyfalusi Viktor, Schöpkes Mariska, Seifensieder Irma és Jolán, Mórocz Jolánka, Kalmár

Ilonka, Mezey Berta és Mariska, Gállik testvérek, Schunda Károly, Popper Árpád, Altmann István, ifj. Konopy Kálmán, Balás Iván, Pollák Alfréd, Degré Lajos, Visontai Ilonka, Bernáth Emil, Dezső és Géza, Hory Bandi, Gulácsy Irén, Schaffer Mariska és Géza, Kassai Pál, Róth Gizella és Vilma, Neuwelt Irma, Deutsch Edit és Marianna, Schlichter testv.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Bernáth testv. A multkori küldeményt, mint hiányosat, nem tettem félre. Most megint csak egy részét kaptam. Elejétől végig, teljes felszerelésben küldjétek be; így aztán közölhetem. A képrejtvények jók, de kicsi olvasó társaitoktól még nem kívánhatom, hogy ismerjék Arany János munkáit. — **I. n.** Csak a jó szándékot tekintse, semmi egyebet. — „**Figurás tartomány.**“ (U. G.) A prózából és versből lehet valami, ha közölve még nem volt, és, ha átdolgozások volnának, a forrást megnevezi. Hanem mindenképen tetemes javításra szorultak.

A »Kis Lap« m. heti számához volt melékelve a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) könyvkereskedés *íjúsági iratainak* jegyzéke. A díszes és tartalmas munkákat jó lélekkel ajánlhatom.

F. b.

Jótekonyság.

— **Cseresznyezárból... téli kabát!** —

Emlékeztek még rá, hogy a nyáron, cseresznye-éréskor, azzal fordultam hozzátok, hogy a cseresznye-szárakat ne hagyjátok a tányéron, vagy ha utközben csemegéztek, el ne dobjátok, hanem gyűjtögessétek és szolgáltatassátok be a *Grossmann és Klein* budapesti kereskedők üzletébe, akik mázsaszám küldik gyógyszerárakba, ahol mint becses orvosság kerülnek a fiókba.

Az üzlet egyik főnöke e napokban nálam járt, s annak a cseresznyezár-küldeménynek, melyet a »Kis Lap« számos kis olvasójától kapott, elhozta az árát: *40 forintot!*

Ez minden magasztaló beszédnél szebben szól. Fáradság nélkül, egy kis jóakarattal, csaknem semmiből *negyven forintot* kerestetek meg, mely összeget a hazánk második fővárosában,

Kolozsvártt működő, ugynevezett »*Rongyos-egylet*«-nek juttatom.

Ez az egylet ugyanis azt a nemes czélt tűzte maga elé, hogy iskolajáró szegény fiucskák és leánykák részére meleg tartó ruhácskát varrat. Vagy *husz fázó gyermeket* abban segítettek meg, hogy már most jól bélélt kabát-kában daczolhatnak a hideggel.

Bizonyára az elégtétel s a meleg öröm érzete hatja át sziveteket, hogy ugy szólván *jótszra* szereztétek meg szegény gyermektársaitok számára ezt a jótéteményt.

Az üzlet főnökének részletes kimutatása följegyzi a beérkezett küldemények súlyát is. De én csak a küldők neveit közlöm. Ezek: *Madarassy Ilona, Endresz Juliska, Borbély Lenke, Gyárfás Mari, Vancsaj Irénke, Gyöngyösi Berta, Glasz József, Tenner Adèle, Koller Kornél és Robert, Weisz Piroška, Marmorstein Piroška, Patkai Lajoska, Bernát Margit, Szilassy Málíka és Mihály, gr. Degenfeld testv., Gundel és Koricz testv., Hegedüs Rózsika, Brüll Elli, Bernát Emil és Dezső, Losonczy Margit, Wagner Lujza, Morlin Imre, Kemény Dezső, Silberkraus Gizella és Rosa, Singer Miczi és Károly, Löwy Alice, Székely I., Janowitz Margit, Schlichter testv., Könyi Janka, Wertheim Juliska, Csillag Irma és Adèle, Szilassy Ernő és Tibor, Vajdáné asszony, Szabó tanár ur, Egy névtelen.*

Felbuzdulva e szép eredménnyel, esztendőre bizonyára még többen még többet fogtok gyűjteni.

A jó Isten áldása legyen rajtatok!

Forgó bácsi.

*

Az éhező és fázó gyermekek részére: Fischer Albert és Miklós 2 frt., Langheim Pál István gyűjtése 5 frt 30 kr. (Egyes adakozók: Meszes László 1 frt., Nagypapa 1 frt., Nagymama 40 kr., Mama 40 kr., Gyermekbarát 40 kr., Gábor J. 20 kr., Langheim Miczi 20 kr., J. 20 kr., H. Erzsike és Fredi 20 kr., F. Zs. 20 kr., ifj Fuchs 20., X. Y. 20 kr., Z. 20 kr., Langheim Pál István 50 kr.)

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.

élete husz
fél ember
rulna a
nagy fel
volt ked
gyöngéd
gyermeké
Lap“ ny

bácsi m
az ösvény
mellette
sem oda
lesz ezent

haladni.
kisebb b
szintén m
vények
nyitva ál
könyvet t
Forgó

sokasod

mielőbb

hasznal
épület)

A „Kis Lap“ t. előfizetőihez!

Z év végének, a „Kis Lap“ most folyó kötete befejeztének közeledésével, ismét itt az ideje, hogy a „Kis Lap“ olvasóit, barátait gyülekezésre hívjam föl az újévkor következő kötethez, mely immár a **negyvenedik** kötet lesz.

A negyvenedik kötet! Azt jelenti ez, hogy a „Kis Lap“ ezzel az újabb kötettel élete huszadik esztendejét fogja betölteni. Ha valahol, úgy itt ez a nagy idő — jóformán fél emberélet! — maga a legékesebben szóló ajánlás, ha ugyan a „Kis Lap“ még rászorulna a külön ajánlásra. Két évtized eléggé bebizonyította, mily sikerrel felelt meg a nagy feladatnak, melyre vállalkozott. E hosszú idő alatt sok ezer, meg ezer gyermeknek volt kedves barátja, mulattatója, szórakozva oktatója. Ma már meglelt férfiak, szerető gyöngéd anyák azok, kik a „Kis Lap“ első olvasói voltak s kik édesen emlékezve gyermekeveik örömeire, most a maguk gyermekeinek szerzik az örömet, melyet a „Kis Lap“ nyújt az ő kis híveinek.

Mert a nagy idő multán is változatlan odaadással, kitartással szenteli **Forgó bácsi** ma is erejét a magyar gyermekvilág e legkedveltebb lapjának, hiven követve azt az ösvényt, melyen eddig oly nevezetes eredményt sikerült kivívnia, minőt sem előtte sem mellette egyetlen más hasonló vállalkozás sem mutathat fel. Nem fog esökkenni sem kedve, sem odaadása ezentul sem, s a „Kis Lap“ köré seregülő magyar gyermekvilág szeretete lesz ezentul is legbeesesebb jutalma.

Tartalom, beosztás tekintetében a „Kis Lap“ a régi jó nyomon fog tovább haladni. Közül érdekes, tanulságos **hosszabb elbeszélést**, minden számban egy-egy kisebb **beszélykét, mesét, szórakoztató** és mégis ismeretterjesztő **ezikkeket**, ugy-szintén minden számban **költeményeket**, mindezt művészi **rajzok** kíséretében. **Rejtvények** és **feladványok** is mindig fognak egy kis fejtöresre alkalmat adni, a mindig nyitva álló **Jótekonyság** rovata, melynek révén a „Kis Lap“ jószívű olvasói már annyi könyvet töröltek le, ezentul is módot fog nyújtani a legnemesebb erény gyakorlására; **Forgó bácsi postája** pedig folytonosan fentartja az érintkezést a kis hívek seregével.

Mint még eddig minden új kötetnél, úgy a negyvenediknél is, hiszem, még meg-sokasodva fogom magam körül látni az én kis híveimet.

Forgó bácsi.

Tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendeléseiket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Negyedévre	1	frt	40	kr.
Félévre	2	„	80	„
Egész évre	5	„	60	„

Az előfizetési pénzek, melyeknek küldésénél legzélszerűbb a postai utalványok használata, a „Kis Lap“ kiadó-hivatalához, (Budapest, Ferenczick-tere, 3. sz., Athenacum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas Ifjusági iratok.

Az ATHENAEUM könyvkiadóhivatalában (Budapesten, Ferencziek-tere 3. sz.) s általa minden hiteles könyvárusnál kaphatók:

Hoffmann Ferencz közkedvességü ifjusági iratai:

A tengeren túl.	A munka jutalma.
Vidor Ferkó.	A szenvedések iskolája.
A milliomos.	A testvérek.
Bűnhődés.	Anyai szeretet.
A becsület utja.	Az életbiztosítás.
A milyen az ur, olyan a szolgálja.	Az igazság napfényre jó.
A szokás hatalma.	Az Inka kincse.
Tiszteld atyádat és anyádat.	Egy fedél alatt.
A becsületszó.	Egy levél a Szentírásból.
A helgolandi fiu.	Hűség és álnokság.
A hű szív.	Ki mint vet, úgy arat.
A jó tett is meghozza kamatjait.	Királyfi.
A két hű barát.	Loango.
A magas északon.	Mylord Cat.
A megtért.	Próbák.
	Szegény és gazdag.

Ára egy-egy kemény táblába kötött s négy csinos képpel ellátott kötetkének 50 kr.

Hoffmann Ferencz. A tarka könyv. Százötven erkölcsi elbeszélés. Kis gyermekek számára. A 4-ik német kiadás után magyarítá egy gyermek-barát. 3-ik javított kiadás. *Nyolcz szines képpel. Kemény táblába kötve* 1 frt 80 kr.

Barthélemy. Az ifju Anacharsis utazása Görögországban. Barthélemy után a magyar ifjuság számára szerkeszté: Hanthó Lajos. Szines kemény kötésben s több fametszetü képpel 1 frt 80 kr.

Ifjusági emléklapok. (Költemények, szinmű és elbeszélések egy képpel.) Gyűjtötte: *Füssy Tamás*. Szines táblába kötve 1 frt.

Kingsley Károly. A hősök. Görög tündérmesék. Angolból: Pulszky Ágost. Egy könyomatu czimképpel. Diszkötésben vörös angol-vászonban, arany szegéllyel 2 frt 50 kr.

Remellay Gusztáv. Fény és boru. Tört. elbeszélések az ifjuság részére. Két könyomatu képpel. Szines kemény táblába kötve. 1 frt 80 kr.

— Szent László király, történeti elbeszélés az ifjuság számára. Két képpel. Szines kemény táblába kötve. 1 frt 80 kr.

A „KIS LAP“ némely évfolyamainak számos szép képpel diszesített kötetei csinos kemény kötésben egyenkint 3 frt.

Schmid Kristóf általánosn elterjedt ifjusági iratai:

A piros tojások.	Thalheim Etelka.
Mathild és Vilma.	A virágkedvelők.
A virágkosárka.	Klára. — A rózsatő.
Eichenfels Henrik.	Timót és Philemon.
Tanulságos beszélykék.	Nándor. — A Wolfsbühl melletti kápolna.
Tannenburgi Róza.	Jozafát királyfi.
Eustachius.	A piros és fehér rózsák.
A jó Fridolin és a gonosz Detrik.	A ladon virágai. — Lajos.
A jó Örzse.	Schmid Kristóf életrajza. — Szinjátékok.
A báránka.	
Paulina.	

Ára egy-egy csinos vörös vászonba kötött és egy képpel ellátott kötetnek 70 kr.

Martin M. A természet három országa. A magyar ifjuság számára átdolgozta: dr. Dulácska. 262 szines ábrával s fametszettel. Szines táblába kötve 2 frt 50 kr.

Ney F. Gyermekek könyve. Képekkel. Második bővített kiadás. Kemény diszkötésben, 30 szinezett képpel s egy kőrajzzal 1 frt 70 kr.

Marryat kapitány. Rüstig Zsigmond, a brémai kormányos. Uj Robinson, a magyar ifjuság számára fordítá: dr. Dulácska Géza. 94 képpel. Kemény táblába kötve 2 frt.

Svanton-Belloc Luiza. Pierre és Pierette, a kis kéményseprők, vagy a csavargó élet veszélyei. A francia Akadémia által koszoruzott pályamű. Az ötödik kiadás után fordította: Sárkány J. P. Egy szinezett képpel. Kemény táblába kötve 50 kr.

Történeti képes A, B, C. A magyar történet jelesebb királyai, vezerei s államférfiainak szinezett alakjaival A, B, C. rendben. Kis honfiak és kis honleányok számára. Irta: a Jókendü bácsi. A képeket rajzolta Szemlér Mihály tanár. Szines kemény táblába kötve 60 kr.

Virágcsokor. (Vigjáték, költemények és elbeszélések, egy képpel.) Emlékül jó gyermekeknek gyűjtötte: *Füssy Tamás*. Szines táblába kötve 1 frt.

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapest.